

Joep de Groot

voorzitter raad van bestuur CZ

WHAT MATTERS TO YOU?

Discussies in de zorg gaan veelal over structuren en machtsverhoudingen en vaak maar weinig over de mensen die de zorg nodig hebben. We hebben het over vragen als: 'Wie krijgt de regiefunctie? 'Past zo'n regio-aanpak wel binnen dit stelsel of moet het allemaal weer anders?' Eerlijkheidshalve kunnen alleen gesprekken die starten vanuit de mensen waar we het voor doen mij écht inspireren. De uitspraak die mij het meest is bijgebleven van een werkbezoek aan Schotland is dan ook dat het bij zorg voor mensen niet moet gaan over 'What's the matter?' maar juist 'What matters to you?'. Laten we dan ook vooral dát centraal stellen en voorkomen dat we veel kostbare tijd en energie verliezen aan macht- en structuurdiscussie.

Regionale aanpak is ook nodig

Als we in ons land kijken naar de eerste uitkomsten van de regiobeelden dan zien we flinke verschillen tussen regio's. Het beeld van Zeeland is wezenlijk anders dan dat van Zuidoost-Limburg en dat levert dus ook andere vraagstukken en prioriteiten op. Om te werken aan zaken als het vergroten van gezondheidsvaardigheden, mentaal welbevinden of het inzetten van Positieve Gezondheid is afstemming nodig tussen partijen. Maar ook voor het afstemmen van acute zorgproblematiek of arbeidsmarkt vraagstukken. Wij zien dan ook wel degelijk de noodzaak van een regionale aanpak naast de transformatie van individuele instellingen.

De juiste zorg op de juiste schaal

Bij het organiseren van de zorg is het wel van belang te blijven nadenken over welke schaalgrootte verstandig is. Denk aan huisartsenzorg welke op wijkniveau plaatsvindt in goede afstemming met de wijkverpleegkundige. Hier hoort ook de echte integratie met welzijn plaats te vinden. Andere vormen van zorg, bijvoorbeeld specialistische GGZ of de meeste medisch specialistische zorg worden het beste regionaal georganiseerd. Terwijl we bij de behandeling van verschillende kankersoorten veel zouden winnen door die verregaand te centraliseren in enkele netwerken per soort voor het hele land. De discussie over centralisering en

netwerkvorming van prostaatkanker laat goed zien dat we het alleen bereiken als we de transformers die de maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen de ruimte geven, maar ook nadrukkelijk anderen niet meer contracteren. Bij het organiseren van zorg moeten we ons dus niet blindstaren op de juiste afbakening maar na blijven denken over de Juiste Zorg op de Juiste Schaal.

Partijen die willen transformeren versus de gamers

We hebben allemaal vanuit onze eigen rol een verantwoordelijkheid om de zorg voor iedereen in Nederland beschikbaar en betaalbaar te houden. Een verantwoordelijkheid die soms een beetje bijt of schuurt met de belangen van je eigen organisatie. Een stapje terug doen voor het grotere belang van een goede gezondheidszorg in ons land. Ik zie daarbij steeds meer onderscheid tussen partijen die de maatschappelijke verantwoordelijkheid met ons voelen en zij die de randen en mazen opzoeken voor meer omzet of macht. Dat laatste betitel ik als 'gamen', ik kan het echt niet anders noemen. We staan voor een forse opdracht en we kunnen echt alleen transformeren als partijen hun eigen belang niet centraal stellen, maar soms bereid zijn omzet of macht in te leveren. Partijen die de krenten uit de pap halen om er alleen zelf beter van te worden, kunnen we missen als kiespijn. En ja, vaak zie je dat het wettelijk gezien allemaal best mag. Maar dat wil niet zeggen dat het dan ook

moet. Het gaat om moraliteit, jezelf bedwingen voor het grotere belang. De vraag rijst wellicht of er geen plek is voor concurrentie of ondernemerschap. Natuurlijk wel! Alleen CZ zal daarbij meer kiezen voor de partijen die het grote belang voorop stellen, voor partijen die hun kennis en innovaties willen delen. Die willen we stimuleren. Daar bouwen we coalities mee. Dat zal wat ons betreft ten koste gaan van de positie en omzet van de 'gamers'.

In mijn eerste half jaar als bestuursvoorzitter van CZ is mij opgevallen dat er een positieve sfeer aan het ontstaan is rondom transformatie. Ik zie een groeiende groep bestuurders en professionals die de urgentie voelt dat we aan de slag moeten om de zorg duurzaam en toekomstbestendig te maken. Een groeiende groep die niet zozeer naar Den Haag of anderen kijkt voor oplossingen, maar het met elkaar in de regio vorm geeft.

Het lef om voor 'goud' te gaan

Samenwerken vereist vertrouwen en dat wordt langzaam opgebouwd. Tegelijkertijd is er de noodzaak om te kiezen voor interventies die genoeg impact hebben. Een valkuil voor regionale samenwerking is dat er veel projecten met relatief beperkte impact worden gestart. Om succesvol te worden zullen we het lef moeten hebben om 'voor goud te gaan'. Om dié interventies te selecteren die een echte transformatie teweeg brengen.

De patiënt

Via een beschouwing over regio's, ruimte voor transformers, de Juiste Zorg op de Juiste Schaal en het 'lef om voor goud te gaan' wil ik eindigen met waar het allemaal om gaat: de patiënt. Ik wil pleiten voor het versterken van de beweging om doelen van de patiënt centraal te stellen. Of je dat nu moet doen met Positieve Gezondheid, Shared Decision Making of de Schotse vraag 'What matters to you?' weet ik nog niet, maar laat die het uitgangspunt zijn voor keuzes voor een goede transformatie naar duurzaam beschikbare zorg in Nederland. ◦

"We kunnen alleen transformeren als partijen hun eigen belang niet centraal stellen en soms bereid zijn omzet of macht in te leveren."